

SKARGA NĘDZY i GŁODU

Zbiorowy pamiętnik bezrobotnych wyszedł z pod prasy.

W grudniu r. 1931 ogłoszona została w pismach odezwa instytutu gospodarstwa społecznego w sprawie konkursu na pamiętnik bezrobotnego.

„Instytut gospodarstwa społecznego zamierza przedstawić w odrębnym opracowaniu ciężki los bezrobotnego robotnika w całej jego rzetelnej prawdzie. Zwraca się więc do tych, którzy przeżywają

dzień po dniu straszną klęskę braku zajęcia i zarobku, by piórami zechcieli odmalować zabiegi swoje obecne o kawałek chleba i opisać swoje położenie — brzmiał początek odezwy.

Dla najlepszych prac przewidziane były, przyznane przez sąd konkursowy nagrody w kwotach: nagroda I-a — 250 zł., II-a — 100 zł. i 10 nagród po 25 zł.

Do dnia 15 stycznia r. 1932 (termin ostateczny) nadesłano 774 pamiętniki.

* * *

I oto w tych dniach ukazała się książka: „Pamiętniki bezrobotnych”.

Została wydana przez instytut gospodarstwa społecznego. Z pośród nadesłanych prac wybrano — „które właśnie treścią swoją wysunęły się na stanowisko poczesne” — jak zaznacza w swojej przemowie do ogłoszonych drukiem „Pamiętników bezrobotnych” — prof. Ludwik Krzywicki.

KSIAŻKA NĘDZY I GŁODU.

Przedziwna książka.

Książka, której autorstwo płynie z nędzy i głodu.

Książka ludzi dotkniętych klęską bezrobocia.

Są wśród nich młodzi i starzy, mężczyźni i kobiety, ojcowie i matki rodzin, samotne dziewczęta i chłopcy.

Pamiętnik bezrobotnego robotnika niewykwalifikowanego sąsiaduje z opisem niedoli niemogącego znaleźć pracy słuchacza wyższej uczelni.

Opowiadają dzieje swojej biedy i nieustannej dreptaniny za pracą ślusarze, tkacze, mechanicy, górnicy, zecerzy i inni kwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy. Robotnicy i t. zw. półinteligencja i inteligencja.

W wielu pracach znać zacięcie i talent literacki.

Często spotyka się wzmiankę, że pamiętnik nie jest pisany w nadziei otrzymania nagrody, ale poprostu z potrzeby zwierzenia się komuś ze swojej niedoli, lub też dla „zobrazowania typu pewnej rodziny proletariackiej masy Warszawy” — jak pisze na początku swego pamiętnika „Szewc z Warszawy”. Czasem autor liczy na to, że ktoś zapoznawszy się z jego niedolą, zechce mu ofiarować pracę.

KUSZĄCA NAGRODA.

Nie są rzadkością szczerze przyznania się pamiętnikarzy, że piszą w nadziei otrzymania tak kuszącej nagrody pieniężnej. 250 czy 100 zł. tych, co to za nadzwyczajny zasiłek dla ludzi, posilających się raz dziennie niekraszonemi kartoflami.

Robotnik fabryczny zamieszkały w Tupadłach pisze:

— „Gdy więc o godziwy zarobek chodzi, nie odstraszyło mnie i to, by ponownie otwierać rany z minionych dni i opisywać moją nędzę, która jest u szczytu”.

„Muszę zdobyć tę nagrodę w kwocie 100 złotych, o których wspo-

mina krótko dziennikarska notatka” — zwierza się inny autor, artysta malarz, zamieszkały we Lwowie.

Niektóre z pamiętników zaczytują się od wspomnień mniej lub więcej szczęśliwej przeszłości, dzieciństwa, czy okresu przedkryzysowego.

„CIERPIĄ BEZROBOCIE”.

Inne, tak, jak pamiętnik „Robotnika tkackiego z Zawiercia”, poprostu od słów: „Bezrobotny zostałem w maju 1925 r., albo: „od dwóch lat z małymi przerwami cierpię bezrobocie, jak pisze towarzysz niedoli.

„Cierpię bezrobocie”.

Nie: cierpię nędzę, tylko cierpię bezrobocie.

Jestem zredukowany — woła inny.

A potem dalsze dzieje.

Ale dzieje nędzy są zawsze prawie jednakowe. Któregoś dnia padają słowa: redukcja, likwidacja, wymówienie. I narazie pocieszenie może się coś znaleźć. Poszukiwania. Czasem jakieś zasilki. I dalej znów poszukiwania. Niema pracy. I zaczynają się długi w sklepikach spożywczych i smutna wyprzedaż odzieży kupionej w lepszych czasach.

Spotyka się to w prawie każdym pamiętniku.

A więc najpierw sprzedaje się wiernego, ulubionego psa — przyjaciela (pam. tkacza z Łodzi), potem dumę całej rodziny — gramofon, a dalej zegarek, meble, pościel i wreszcie odzież.

NĘDZA WSPIERA NĘDZĘ.

Czasem trafi się jakaś przypadkowa robota. Trochę zarobionego grosza. Z tego opłaca się długi (częściowo) i kupuje się trochę ubrania. A potem na nowo sprzedawanie i poszukiwanie.

Jeśli się trafi jakikolwiek zarobek, to bywa on bardzo często źródłem zapomogi dla drugiej jeszcze rodziny. „6—8 złotych dawaliśmy teściom, u których nikt nie pracuje” — pisze bezrobotny tokarz z Łodzi.

Przeważnie bezrobotni członkowie rodzin wspierają się wzajemnie w miarę możliwości.

Czasem jednak bezrobotny, czy bezrobotna nie chce lub nie może korzystać z pomocy krewnych.

„Mam sześć sióstr, a żadna nie może mi nic pomóc — opowiada, pozostająca od 1928 r. bez pracy bona do dzieci. — „Marja, mężatka, wyszła za mąż za starca liczącego 60 lat... interes im idzie źle, nie nie targują, od 1—2 zł. dziennie”.

Niektórzy czepiają się jakiegokolwiek zajęcia.

„Pracownik imający się wszelkich robót” (zresztą słuchacz wyższej uczelni) — był kolejno szewcem, agentem ogłoszeniowym, biuralistą; pracował w fotografa, u tancerza, był sprzedawcą ulicznych tragarzem, pracownikiem fabrycznym. Przy tem wszystkim pomagał matce i braciom.

I TU KONKURENCJA.

Wdowa po techniku budowlanym — stara się o jakiegokolwiek zajęcie. Jest kolejno szwaczką, praczką, posługaczką. Wpada na pomysł sprzedaży placuszków kartoflanych własnej roboty. Naza jutrz — już znalazły się konkurentki.

Żli, nieuczciwi ludzie, korzystają z ludzkiej niedoli. Żona rytmika, bezrobotnego, postanawia za pożyczone pieniądze (400 zł.) kupić maszynę do robienia pończoch. Progi sprzęt okazuje się... nie do użycia.

W wielu wspomnieniach wysuwa się na pierwszy plan kobieta — żywicielka bezrobotnej rodziny.

Naogół, charakter i nastrój pamiętników jest dość różny. Są pamiętniki pisane z gorzką ironją, są elukubracje „partyjników”, spotyka się krytyki i spostrzeżenia, a czasem tylko takie proste, szare opowiadania o tem że „niema chleba”, ni tłuszczu”, i że kartofle na obiad były kraszone olejem, bo to taniej kosztuje...

NA OBU PÓLKULACH.

Znamienne są wspomnienia bezrobotnego, który przyjechał z Ameryki, jest to 60-letni człowiek, który kończy swój list słowami: „A... się tyczy amerykańskich moich przygód z bezrobociem, to w każdym razie potwierdzić mogę moją przysięgę... takiej walki z bezrobociem, nikt tu z krajowych bezrobotnych nie przechodził, jaką ja przechodziłem na obu półkulach”.

W wielu pamiętnikach są wzmianki również o zamierzanym samobójstwie, ale w wielu jest również otucha i nadzieja, że przecież będzie lepiej. „Marzeniem naszym jest, a bym gdzieś dostał stałą pracę, a z uzyskaniem jej nadeszłyby lepsze czasy — pisze „windziarz z kopalni”.

PRACUJCIE WIERNIE I WYTRWALE.

„Wszyscy, którzy pracujecie, pracujcie szczerze, wiernie i wytrwale” — woła inny bezrobotny. Niektórzy autorzy do opisów swojej niedoli dołączają skargi na szkolne elementy wywrotowe, które, cierpiąc na chroniczny wstręt do pracy, szkodzą opinii ludzi poszukujących zarobku, lub poprostu, pozostając na żołdzie komunistów, działają i na szkodę państwa i na szkodę bezrobotnych.

Przeglądając książkę, warto jest zwrócić uwagę na interesujące tablice statystyczne. Jedną z nich świadczy, że pewien odsetek z obecnych bezrobotnych (zresztą według ich własnych zeznań) stracił zarobek wskutek sejsji z pracodawcą. Było to w okresie przedkryzysowym. W okresie kryzysu strata pracy następowała wskutek likwidacji przedsiębiorstw.

* * *

Tyle o książce dziwnej i pięknej. Pięknej, bo aż do okrucieństwa prawdziwej.

„Nowiny Codzienne”.

Z pism i depeesz.

POGŁOSKI O ZAMIARACH AGRESYWNÝCH WŁOCH WOBEC JUGOSŁAWJI.

Z Rzymu nadechodzą do Paryża alarmujące wiadomości o przygotowaniach, dotyczących agresji włoskiej przeciwko Jugosławji, które rozpocznie się mają z wiosną roku przyszłego.

Według poufnych wiadomości, liczą się obecnie w Ankonie komitady macedońscy i albańscy z tem, aby w stosownej chwili przejść na terytorjum serbskie, celem rozpoczęcia agresji przeciwko Jugosławji.

Specjalną uwagę zwrócił fakt, że w jednym z poważnych pism londyńskich pojawił się ostatnio artykuł pisał ks. Miłozza Czarnogórskiego, nie słychanie ostro atakujący Jugosłamię. Ks. Miłozza jest szwagrem króla włoskiego i cieszy się poparciem Mussoliniego.

„CZYSTKA” W PARTII KOMUNISTYCZNEJ W ROSJI.

Zarządzona została na wielką skalę zakrojona „czystka” w partii komunistycznej. Akcja ta, w czasie której nie będzie wolno przyjmować nowych członków do partii trwać będzie od 1 stycznia 1933 r. do końca roku.

Sądząc z rezultatów dotychczasowych tego rodzaju akcji należy się liczyć z tem, iż około 25—30 procent członków partii komunistycznej zostanie wykluczonych z partii.

UNIWERSYTET WIEDENSKI ZAMKNIĘTY NA 5 TYGODNI.

Rektor uniwersytetu wiedeńskiego ogłosił zamknięcie uniwersytetu i zawieszenie wszelkich wykładów jakoteż czynności w pracowniach do dnia 15 stycznia przyszłego roku.

Pozostaje to w związku z ponawiającymi się zaburzeniami w tej uczelni i bezskutecznością wszelkich zabiegów władz szkolnych o uspokojenie młodzieży.

STRASZNA ZBRODNIA SZALEŃCA.

W miejscowości Diegenheim dokonał no krwawej zbrodni. Pewien 36-letni robotnik, ogarnięty szałem, przeciął swę żonę brzytwą krtani, kładąc ją trupem na miejscu, poezem w ten sam sposób pozbawił życia swą 10-letnią córkę.

W końcu szaleniec przy pomocy tego samego narzędzia popełnił samoobójstwo.

ZAMACH BOMBOWY na wysokiego komisarza Anglii w Egipcie

Zamach bombowy na rezydencję angielskiego wysokiego komisarza nie pociągnął poważnych skutków. Mała bomba, przymocowana do framugi okna, eksplodowała, nie wyrządzając poważniejszej szkody, a niszcząc jedynie tylko kilka szyb.

Prezydent ministrów zarządził na wielką skalę zakrojone śledztwo, mające na celu wykrycie sprawców.

ABY ULŻYĆ GORĄCZCE — poszedł do kąpieli i utonął.

We wsi Hołowczyce (Wolyn) zachorował Jan Kulig bardzo ciężko. Gorączka doszła do 40 stopni.

Jednakże rodzina nie bardzo się tem przejmowała, a nawet onegdaj wyszła do roboty, pozostawiając chorego bez opieki. Tymczasem onegdaj poczuł takie gorąco, że postanowił pójść się wykąpać do pobliskiej rzeki.

W czasie owej nieszczęsnej kąpieli utopił się. Gdy rodzina powróciła do domu i nie zastała chorego, rozpoczęła poszukiwania.

Po pewnych śladach natrafiono na topielec, którego już rzeka zdolała wy-

Z życia samorządów województwa kieleckiego.

Rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r., ogłoszone w dzienniku ustaw nr. 91, znajduje się obecnie w trakcie realizacji.

W powiatach tworzą się powiatowe komisje oszczędnościowe do których powołano poważne osoby, biorące udział w życiu samorządowym.

Czynności tych komisji, dążących do obniżenia kosztów administracji komunalnej, przeważnie już się rozpoczęły.

Do wojewódzkiej komisji oszczędnościowej powołano również przed stawicieli samorządu gospodarczego.

Przewodniczącym komisji został mianowany przez ministra spraw wewnętrznych p. Bolesław Markowski, emerytowany wiceminister skarbu i profesor wyższej szkoły handlowej, zamieszkały obecnie w Kielcach. Jako członkowie komisji wchodzi pp.: Mikołaj Knysz, radca skarbowy w Kielcach, Jan Kluźniak, właściciel warsztatów mechanicznych, Modest Grzybowski, radca izby przemysłowo-handlowej, Stanisław Gawroński, właściciel majątku w Jeżowej Woli pod Radomem i Feliks Rajczewski, prezes OTO i KR. z Piestrza. w pow. sto-pnickim.

Przyjechał z Krakowa, aby znaleźć śmierć w Sosnowcu

18-letni pomocnik ślusarski pod kołami tramwaju przed gmachem kasy chorych.

Wczoraj około godz. 2 popoł. tuż przed nowowbudowanym gmachem kasy chorych w Sosnowcu, na oczach licznych świadków, wydarzył się tragiczny wypadek najeżdżania przez tramwaj, którego ofiarą padł pomocnik ślusarski

18-letni Józef Torba z Krakowa.

Torba wraz ze swym pracodawcą, majstrem ślusarskim przyjechali z Krakowa do Sosnowca za interesami. Po załatwieniu kilku różnych spraw obaj udali się do kasy chorych.

Wychodząc z budynku kasy, Torba nie zauważył zbliżającego się od strony dworca tramwaju, który całą siłą

wpadł na nieszczęśliwego.

Zgrzytnęły hamulce. Było już jednak zapóźno. Tramwaj obciął nieszczęśliwemu nogi i poka-

leczył głowę.

W stanie bardzo groźnym odwieziono go do szpitala na Pekinie, gdzie nie odzyskawszy przytomności, o godz. 5 popoł.

życie zakończył.

Strajk włoski dwojga... pracowników biurowych w Sosnowcu!!!

IEGO JESZCZE W ZAGŁĘBIU NIE BYŁO.

Czasy dzisiejsze, pełne trosk o jutro nietylko licznych resz bezrobotnych, ale i tych którzy jeszcze pracują, a nie są pewni dnia następnego — pełne są paradoksalnych wprost powikłań i sytuacji, niejednokrotnie zakrawających na humoreskę. Oto przykład:

W biurze związku rzemieślników żydowskich przy ul. Targowej w Sosnowcu od dawnego już czasu zatrudnione były dwie siły biurowe: urzędnik i maszynistka. Przez tego pracował inkasent.

W ostatnich kilku miesiącach, w których kilka razy zmieniały się zarządy związku, urzędnicy pracowali za darmo. Przez szereg miesięcy nie otrzymali pensji.

Nie pomagały prośby i codzienne zwracanie się do zarządu o wypłatę należności. Otrzymywano zawsze jedną odpowiedź: niema pieniędzy. Kiedy wszystkie środki zostały wyczerpane urzędnik i maszynistka chwycili się ostatniego. Zastrajkowali!

Aby strajk — według ich mniemania — odniósł większy skutek, postanowili strajkować po włosku. Zamknęli się w biurze na klucz i nie wpuszczali do wnętrza nikogo, nawet p. prezesa zarządu.

Strajk trwał bez przerwy dwa tygodnie. Urzędnik i maszynistka przez ten czas nie opuszczali lokalu biurowego ani na chwilę! We dwójkę waleczyli wytrwale przez 14 dni. Kiedy i strajk nie pomógł, a strajkującym zaczęło się w końcu

nudzić w zamkniętych dwóch pokojach biura, postanowiono zwrócić się do inspektora pracy z prośbą o interwencję.

Przerwano strajk. Inspektor pracy wyznaczył konferencję z przedstawicielami zarządu związku, na której ci przyrzekli, że postarają się w krótkim czasie wypłacić urzędnikowi i maszynistce zaległe pensje, przyczem zaznaczono, że związek, znajdując się obecnie w bardzo trudnych warunkach materialnych, prawdopodobnie będzie rozwiązany, biuro zaś zlikwidowane.

Zdawaćby się mogło, że nareszcie sprawa została załatwiona. Urzędnicy, choć utracili pracę, zostaną wreszcie wypłacony. Jakież było zdumienie urzędnika i maszynistki, kiedy na drugi dzień po konferencji w inspektoracie, zgłaszając się do biura, zastali nową pracownicę, im zaś oświadczone, że w biurze niema już dla nich miejsca, a pieniądze niewiadomo kiedy będą.

Na nic się więc nie zdał ani strajk, ani interwencja inspektora pracy. Usunięto z pracy pracowników, którym związek winien jest za parę miesięcy, przyjęto do pracy nową siłę, którą niewątpliwie podobny los czeka.

Oto jest jeden z licznych w Zagłębiu obrazków, który doskonale ilustruje ciężkie i trudne położenie pracownika, wyzyskiwanego na każdym kroku.

Zjazd pracowników samorządowych Z zagłębia Dabry.

Onegdaj w Czeladzi odbył się walny zjazd delegatów zw. pracowników samorządowych trzech powiatów: będzińskiego, zawierckiego i olkuskiego.

Zebrań przewodził przedstawiciel Dąbrowy p. Wolski sekretarz p. N. Madla.

Tematem obrad była sprawa obniżek plac. Sprawa uposażeń jest o tyle aktualna, że obecnie układane są budżety miast na rok 1933-34. Niezależnie od tego poruszono sprawę ujednolajnienia charakteru

wszystkich pracowników samorządowych.

Zebrań sporo czasu poświęcili omówieniu porządku dziennego, jaki przewidziany jest na zebrań zarządu głównego w Warszawie w dniu 18 grudnia b. r., a szczególnie jakie stanowisko mają zająć pracownicy w stosunku do nowego ustawodawstwa samorządowego.

Następny zjazd odbędzie się w Sosnowcu w styczniu przyszłego roku.

Przekonywująca próba!

Zewnętrznie t. zw. „tania” żarówka niozem się nie różni od dobrej. Dopiero licznik wskazuje tę różnicę w postaci ilości zużytego prądu.

W t. zw. „taniach” żarówkach siedzi kosztowny pasożyt — „prądożerca” który pochłania nieprawdopodobną ilość prądu i to zupełnie bezużytecznie.

Konstrukcja żarówek „Philipsa” wyklucza możliwość istnienia w nich „prądożercy”, i dlatego też są one naprawdę najoszczędniejsze.

ŻARÓWKA PHILIPSA

CHRONI WASZE OCZY, DBA O WASZĄ KIESZĘ

KRONIKA

Grudzień
13
Wtorek

Dziś: Łucji
Jutro: Nikazego
Wschód słońca: 7.36
Zachód słońca: 3.40

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 13 grudnia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20. Urz. kom. PIM. 15.10. Kom. państw. Inst. Eksportowego. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Czwilka lotn. 15.30. Kom. Państw. Urz. Wych. Fiz. 15.35. Wśród książek. 15.50. Arje i pieśni. 16.25. Od czyt dla nauczycieli. 16.40. Postęp techniki a rozwój stosunków gospod. świata. 17.00. Koncert popołudn. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Przemówienie dyr. Stefana Łopatto. 18.10. Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Wiad. rol. 19.30. Feljton z Wilna. 19.45. Prasowy Dz. Radj. 20.00. Muzyka religijna. 21.10. Wiad. sport. 21.15. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.20. Recital skrzypc. 22.00. Kwadrans lit. 22.15. Płyty. 22.55. Urz. kom. PIM. i kom. polic. 23.00. Muzyka taneczna.

WARSZAWA.

Środa, 14 grudnia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20. Urz. kom. PIM. 15.10. Kom. Państw. Inst. Eksportowego. 15.15. Kom. gospod. 15.30. Kronika harcerska. 15.35. Program dla dzieci. 16.00. Płyty. 16.40. Emigracja „postyez-niowa”. 17.00. Płyty. 17.40. Racionalizacja przemysłu a zatrudnienie kobiet. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Skrzynka poczt. 19.30. Feljton lit. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Chór ze Lwowa. 20.55. Wiad. sport. 21.05. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.05. Recital fortep. 21.55. Na widnokręgu. 22.10. Płyty. 22.40. Odezyt w jęz. esperanckim. 22.55. Urz. kom. P. I. M. kom. polic. 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE.

Wtorek, 13 grudnia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Płyty. 13.15. Kom. gospod. 13.20. Kom. meteor. 15.10. Tr. z Warsz. 15.50. Bajeczki dla dzieci. 16.05. Intermezzo muz. 16.25. Tr. z Warszawy. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Tr. z Warsz. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Kom. sport. 19.30. Feljton muz. 19.45. Tr. z Warsz. 22.15. Intermezzo muz. 22.55. Tr. z Warsz.

OGÓLNA.

(o) Listy sublokatorów w bramach domów. W najbliższym czasie wydane będzie zarządzenie w sprawie wywieszania w bramach domów listów sublokatorów.

Listy te wywieszane będą obok wykazów lokatorów.

PREMJERA W TEATRZE.

W błękitnym ekspresie.

SZTUKA W 3 AKTACH ANDRZEJA BIRABEAU I JERZEGO DOLLEY'A, PRZEKŁAD BOL. GORCZYŃSKIEGO

Na ostatnią premierę teatr sosnowiecki wystawił doskonałą komedię francuską spółki autorskiej Andreja Birabeau i Jerzego Dolley'a, w przekładzie Bolesława Górczyńskiego.

Sztuka ta, jak zresztą wszystkie nie, ma komedie francuskie, pełna jest prawdziwie francuskiego humoru i do, skonałego dowcipu, który tryska jak fontanna, wywołując na widowni ha-ragany śmiechu.

Interesująca i weale nie banalna treść komedii trzyma widza w bezustannym napięciu.

Peler przeżabawnych sytuacji jest drugi akt, w wagonie restauracyjnym, pociągu pociągającego, gdzie ledwo ożeniony małżonek zakochuje się w młodszą w pięknej nieznanym i wyznaje jej miłość. Była to jego telefonistka, której on nie poznał.

Sztuka ta na premierze zdobyła sobie wstępem bojem publiczność zagłębiowską, co daje rokowanie, że prędko nie zejdzie z repertuaru.

Na czoło zespołu wysunął się dyr. Roman Tański, jako dyrektor firmy Leon Brodler, który, jak zawsze, grał z talentem.

Słowa prawdziwego uznania należą się p. Halinie Drohockiej, jako telefonistce, zakochanej w swym szefie. Jej dyna słabą stroną p. Drohockiej — to głos.

Poza tem wszystko jest w jaknajlepszym porządku.

P. Zbigniew Opolski, w roli Anzelm Duvala, jak zawsze, wywiązał się z swej roli bez zarzutu. Doskonałym był p. Bolesław Orliński, jako woźny, którego kreacją od początku sezonu towarzyszą salwy śmiechu i burze oklasków. Nic więc dziwnego, że p. Orliński zyskał sobie miano „ulubieńca publiczności”.

Dobrymi wykonawcami pozostałych ról byli: Wojciech Wojtecki, Roman Grudniński, Marja Szczesna, Marja Stróżyńska, Jan Nawrocki, Ireneusz Erwan i Leon Rytowski.

Sztukę reżyserował dyr. Roman Tański. Dekoracje pomysłowe.

WŁOSOW

wypadanie łupież,

— łysienie usuwa —

Esencja CHINOWO-CHMIELOWA „Mydło CHINOWO-CHMIELOWE” z Kogutkiem.

Sprzedają apteki, składy apteczne

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś we wtorek, dnia 13 bm. o godz. 8.15 wiecz. występ teatru żydowskiego z Krakowa w głosnej sztuce pt. „Cjan, kali“. Ceny miejsc zwykłe od 95 gr. do 3.59 zł. Przedprzedaż biletów u p. Piekarskiego, ul. Modrzejska.

W środę, dnia 14 bm., po cenach popularnych, wesoła komedia francuska pt. „W błękitnym ekspresie“ („Lazuro-we wybrzeże“). W sztuce udział biorą pp.: Drohocka, Szczesna, Erwan, Grudniewski, Nawrocki, Opolski, Orliński, Tański, Wojtecki i inni. Reżyseria dyr. Tańskiego. Początek o godz. 9.15 wiecz. Przedprzedaż biletów w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 maja 8.

TEATR NA NIEMCACH.

W czwartek, dnia 15 bm. w sali klubu — wystąpi zespół teatru sosnowieckiego w doskonałej sztuce M. Pagnola i P. Nivoix pt. „Handlarze sławy“. Ceny miejsc od 90 gr. do 3.39 zł. Przedprzedaż biletów w klubie. Początek widowiska o godz. 8.15.

Z KIELC.

(k) Przechowanie dziecka uratowało rodzinę od głodu. O pożyteczności budzenia w dziecku zwyczaj oszczędności, przekonała się rodzina p.p. Kasprzyków, zam. przy ul. Bór, w Częstochowie. Oto 12-letni ich synek, Jurka, od kilku lat drobne datki, darowane mu na jego wyłączne przyjemności, składał do komunalnej kasy oszczędności. Ale od pewnego czasu bieda zajaśniała nad domem Jurka. Ojciec, złożony dłuższą chorobą, stracił pracę i nędza rozpanoszyła się nad rodziną. Jurka, po długich staraniach p. K. otrzymał posadę na Wileńszczyźnie, ale aby ją objąć, trzeba było mieć kilkadziesiąt złotych na drogę, a w domu coś niecoś zostawić i przyśłać pomocy, jak z nieba. Jurka, widząc strapienie rodziców, zaoferował swą książeczkę oszczędnościową, na którą złożył zł. 180.50. Zrezygnował z roweru, o którym marzył, ale zapewnił pracę ojcu, a chleb siostrzytce, matce i sobie. Z Jurka będzie pewnością dzielny obywatel państwa.

(k) Murzyn zrobił swoje. Jan Rutkowski, odpowiedzialny redaktor „Gazety Narodowej“ w Częstochowie skazany został przez sąd grodzki na 14 dni aresztu za artykuły kolidujące z art. 170 k. k., mówiącym o „rozpowszechnianiu fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny“.

P. Rutkowski przebywa obecnie w areszcie, zatrzymany w związku z ekscesami ulicznymi na tle zaburzeń antyżydowskich. Prokurator uzależnił wypuszczenie p. Rutkowskiego od złożenia przez niego kaucji w wysokości 1500 złotych. Kaucja ta dotychczas nie została wpłaconą. Jak się dowiadujemy, czytać ki decydujące endemiczne i obwiepolskie nie są skłonne naruszyć swych kieszeni, by ratować z opresji swego bojówkarza.

Murzyn zrobił swoje, murzyn musi siedzieć.

(k) Zima w pełni. W okolicy Kielce spadły onegdaj obfite śniegi zasypujące pola i drogi, przez co znacznie utrudniona została komunikacja autobusowa.

Silny mróz oraz obfita szata śnieg, na pozwoliły na rozpoczęcie sanny.

(k) O most pod Górnem. Na szosie wojewódzkiej Kielce — Łagów Opatów pod wsią Górno został rozebrany przed kilkoma tygodniami most. Upięknio już kilka tygodni, a most ten nie został z powrotem odbudowany, mimo, że prace nad jego odbudową zostały podjęte. Cierpi na tem wysoce komunikacja, chcąc bowiem dostać się do Bielcu, Łagowa lub Górna samochodem lub doróżką, trzeba nadrobić 17 km. trasa najbliższa prowadzi bowiem przez Daleszyce.

Również i komunikacja z Bodzentynem i Słupią została na tej drodze przerwana. Chcąc dostać się z tych miejscowości do Kielc, objeżdżać trzeba przez Suchedniów, nadrobiając około 20 km.

Odpowiednie władze winny most ten jaknajprędzej odbudować i przywrócić normalną komunikację.

Z SOSNOWCA.

(s) O przystanek autobusowy przy zbiegu ulic: Piłsudskiego, Wiejskiej i Grabowej. Na trasie autobusowej między dworcem a Miłowicami urządzone są przystanki na ul. Piłsudskiego przy przecięciach innych ulic; pominięto jednak dość ważny punkt przy skrzyżowaniu ulic: Piłsudskiego, Wiejskiej i Grabowej, gdzie dawniej stałe zatrzymywały się autobusy, i był postawiony słupek z tablicą.

W interesie okolicznych mieszkańców należy przywrócić przystanek w tem miejscu. Strata czasu najwyższej ewierminutowa nie robi chyba żadnej różnicy, zwłaszcza, gdy chodzi o wygodę publiczności.

(s) Kto czci twórcy „Wesela“. Stara niem związku strzeleckiego Sosnowie — Pogoń prof. A. Majewski wygłosił w ubiegłą sobotę w lokalu związku przy ul. Rysiej 6 odczyt pt. „Dlaczego czcimy pamięć Stanisława Wyspiańskiego“.

(s) Włamywacz i dezertier w rękach policji. W nocy z 10 na 11 bm., podczas obławy przez główny komisariat w Sosnowcu, zatrzymani zostali: Stefan Makowski, bez st. m. zamieszkania, poszukiwany listami gończymi przez sąd okręg. w Lublinie — za dokonanie szeregu kradzieży, i Jan Makowski, bez st. m. zam., poszukiwany przez rejonowy sąd wojskowy w Zamościu za dezercję. Obydwaj przekazani zostali po szkodzącym władzom.

(s) Co komu ukradli? Z zakładu wulkanizacyjnego Ludwika Kramarza przy ul. Kollataja 1 w Sosnowcu, skradziono 2 detki i 6 kg. kauczuku, wart. 105 zł.

— Z piwnicy Toli Guntakiewicz przy ul. Dekerta 12 w Sosnowcu, skradziono kilka butelek soku i konfitury, wart. 50 zł.

— Z komórki Prajsa Jankla przy ul. Węgrodzkiej 44 w Czeladzi, skradziono 8 litrów wina, kilka paczek cykorki i 3 kury. Straty wynoszą 80 zł.

— Wincentemu Gajdzińskiemu, zam. przy ul. Lisiej 1 w Sosnowcu, skradziono rower, wart. 200 zł.

— Stefanowi Witkowskiemu, zam. przy ul. Moniuszki 6 w Sosnowcu, skradziono rower, wart. 200 zł.

Z BĘDZINA.

(b) Schwytywanie dezertera. We wsi Porąbka pow. będzińskiego zatrzymany został Stanisław Kukula, lat 22, mieszkaniec wsi Aleksandrów, pow. częstochowskiego (obecnie bez st. m. zam.), kilkakrotnie karany za różne kradzieże, który uchyla się od służby wojskowej. Kukulę przekazano władzy poszukującej.

(b) Kradzieże. W nocy z dnia 10 na 11 bm., z zakładu krawieckiego Ch. Rozenberga, zam. przy ul. Sieleckiej 37, skradziono 8 płaszczy damskich, wartości 420 zł.

Tej samej nocy G. Fajertargowi, zam. przy ul. Gzichowskiej 52, skradziono no części rowerowe, wartości 150 zł.

PRACA PAŃSTWOWOTWÓRCZA NA WSI.

Dnia 8 bm., w sali miejscowej szkoły odbyło się posiedzenie zarządu rady gm. BBWR. Na posiedzeniu tem byli obecni prezes rady gm. BBWR. p. Węgrzyn, wiceprezes J. Cupiał, sekretarz M. Jagiello, skarbnik M. Nikityn oraz członkowie: St. Kukulski, T. Smoleń, F. Leśniak, J. Jopek, W. Grabowski, A. Kapuśniak i M. Straszak, kom. post. p. p.

Posiedzenie to miało na celu ustalenie składek rocznych, które będą pobierane od członków w wysokości 2 zł. rocznie.

Następnie omawiano sprawę zaprenumerowania przez większą część członków pism jak „Gospodarz Polski“ i „Ex pres Zagłębia“ w związku z czem postanowiono zwołać na dzień 18 bm. walne zgromadzenie członków i sympatyków rady gm. BBWR. w Kroczycach.

Na tem samym posiedzeniu wybrano stałego korespondenta do pism wice prezesa BBWR. p. J. Cupiała z Kroczyc, na przewodniczącą sekcji rolnej p. A. Kapuśniaka, rolnika, na sekretarza tejże sekcji p. St. Kukulskiego, pomoc. sekret. gminy w Kroczycach.

Z CZELADZI.

(c) Stróż nocny kop. „Czeladź“ w roli włamywacza. Nocy onegdajszej stróż nocny kop. „Czeladź“ Jan Wójcik, strzegący prochowni przy ul. Nowopolskiej na Piaskach, zaalarmował mieszkańców o włamaniu złodziei do pobliskich chlewów Górskiego.

Powiadomiona o włamaniu policja wszczęła energiczne śledztwo, które w niedługim czasie dało sensacyjny wynik. Otóż w czasie przeprowadzonej rewizji w budce stróżowskiej Wójcika znaleziono łm. Jak się okazało Wójcik sam dokonał włamania, gdyż

chciał on skraść kilka kur. Ponieważ w chlewach kur nie było Wójcik, chcąc odwrócić od siebie podejrzenie symulował włamanie.

Z DĄBROWY.

(d) Obrona przeciwgazowa w Dąbrowie. Dnia 16 bm., o godz. 7-jej wiecz. w lokalu własnym IOPP. (ul. Sienkiewicza 11) odbędzie się otwarcie 20-godzinnego kursu informacyjnego obrony przeciwgazowej i przeciwołtarowej. Zarządy stowarzyszeń i wszelkich instytucji proszone są o delegowanie jak najliczniejsze grupy swoich członków.

Program kursu przewiduje poza ogólnym przeszkoleniem w obronie przeciwgazowej stworzenie kadr podinspektorskich (drużynowych) z tych, którzy zdadzą egzamin celujący i zadeklarują swój udział w pracy IOPP.

Wykłady, względnie zajęcia praktyczne odbywać się będą na kursie dwa razy w tygodniu po 2 godz. każdorazowo. Kurs trwać będzie 5—6 tygodni, po ukończeniu którego zostaną rozdane świadectwa kwalifikacyjne.

Z OLSKUSZA.

(ol) 25 tys. zł. na zaległe pensje. Magistrat miasta Olskusa otrzymał w tych dniach z banku komunalnego pożyczkę krótkoterminową w sumie zł. 25 tys., którą przeznaczy na uregulowanie zaległych poborów pracowników miejskim, oraz emerytur.

(ol) Za nadużycia i przywłaszczenia. Na wniosek prokuratury sądu okręgowego z Sosnowca, sędzia ledzący w Olskuszu rozpoczął śledztwo przeciwko b. nadleśniczemu komunalnych lasów sławkowskich T. Śmielewskiemu za nadużycia popełnione w lasach sławkowskich, oraz przeciwko b. wójtowi gminy Kroczyc, Surowcowi za przywłaszczenie sum asekuracyjnych pogorzelców tej gminy.

(o) Koncert muzyki religijnej. Chór bazyliki Jasnogórskiej pod protektorem biskupa Kubiny, urządza w sali kina „Orzeł“ w Olskuszu wielki koncert muzyki religijnej w dniu 13 bm.

Urządzającym przedstawienia amaterskie nadawano. Na wszystkich nie ma zebrań amatorskich, urządzanych przez różne organizacje panuje obecnie b. brzydki i nigdzie niepraktykowany zwyczaj, a mianowicie przedstawienia zapowiadane na pewną oznaczoną godzinę zaczynają się zwykle z pół lub jednogodzinnym opóźnieniem. Następnie pomiędzy jednym aktem a drugim trwają półgodzinne przerwy, gdyż zdaje się, że dewiza urządzających przedstawienia jest, by jaknajdłużej przetrzymać publiczność. Otóż organizatorzy zebrań powinni pamiętać, że na przedstawienia ludzie przychodzą by się rozzerwać, a nie mrozić i pocić. Organizatorzy przedstawień powinni dbać o punktualne rozpoczęcie i o jak najkrótsze przerwy.

Ogłaszajcie się

w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA“.

KSAWERY MONTEPIN.

BRATOBÓJCA

Romans.

101.

Matka i córki poszły za przykładem, danym przez głowę rodziny i we trzy powiększyły o piętnaście franków skarb dziecka.

Oficer podał znów rękę katarzyni znowi.

— Przychodź tu częściej, mój zuchu, rzekł doń, muzyka twoja sprawi nam zawsze przyjemność.

— Dziękuję, mój komendancie, dziękuję ci z całego serca i pani. m również, odparł Magloire, któremu Marta dodała otrzymane pieniądze.

Potem gdy dziewczęta dygnęła ładnie, uklonił się, zdjawszy czapkę, i pchnął dalej katarzynę.

Przed domem, gdzie zatrzymał się nieco dalej, rozpoczęła się taka sama scena prawie bez zmiany. Państwo i służący znów go wypytawali i grube monety srebrne posypały się w drobną rączkę Marty.

Magloire mówił do siebie:

— Jeżeli tak będzie dalej, to zostaniemy milionerami, zanim dotrzemy do Courbevoie na śniadanie!

Łatwo zrozumieć, że wypytowania i powiadania, następujące bez przerwy, opóźniły wędrowkę do tego stopnia, że do południa katarzyniarz odwiedził ledwie połowę swych klientów w Clichy.

Na śniadanie zatrzymali się w małej restauracji, a o godzinie wczel dojeżdżając do domu.

Tak samo jak zrana przystanki były częste i przydatne i datki napływały.

Noc już zapadła, a Magloire zaledwie skończył swą kolejkę w Clichy. Trzeba było wracać do Saint-Ouen.

Mańkut dał znak do odwrotu, zagrawszy ulubioną piosenkę o różach i wiśniach.

Zaspiewaj, mój drogi przyjacielu, rzekła Marta, to takie ładne.

W tej chwili znajdowali się przed sztachetami małego parku, po którym przechadzały się gromadki młodych mężczyzn i młodych kobiet.

Magloire na prośbę Marty zaśpiewał pierwszą zwrotkę:

Radujcie się, chłopcy dziewczęta, I nućcie piosenki już,

Na drzewach śpiewają ptaszęta, Nadszedł czas wiesien i róż!

Śpiew ten przy akompaniamencie katarzynki sprawiał bardzo ładny efekt.

Spacerowicze zatrzymali się,

przysłuchując, potem zbliżyli się do sztachetek i po ukończonym śpiewie deszcz monet srebrnych spadł dokoła grajków wędrownych.

Marta biegła na prawo i na lewo, ażeby je podnosić. Drobne jej rączki były pełne.

— A! jakie to zabawne! wyszepiała uradowana.

Magloire podziękował i wraz z dzieckiem powrócił do Saint-Ouen.

Marta, idąc, powtarzała wale Wisien i Róż. Już go się nauczyła i zaśpiewała katarzyniarzowi.

— Ale dobrze, nawet bardzo dobrze, moja pieszczoszko! rzekł do niej. Kiedy znów pójdziemy, ty sama śpiewać będziesz, a ja ci będę przygrywał, to jeszcze większy sprawi efekt.

Przybywszy do matki Aubin, Magloire policzył zarobek dzienny. Dościsnął on cyfry tak nieprawdopodobne, że zaledwie mógł uwierzyć własnym oczom. A jednak była to rzeczywistość.

— Połowa dla mojej kasy, pomyślał, a druga połowa dla dziecka. Może jej zbiorę niezły posag.

Z wielkim apetytem zjadł obiad ze swą małą współniczką, a o godzinie dziesiątej wrócił do swego mieszkanka.

Daniel Savanne, chcąc ułatwić

Robertowi, jako przyszłemu kierownikowi fabryki, porozumieli głównego majstra i kasjera, wezwał ich depeza.

Telegram ten wielce zdziwił Klaudivusa Grivot, już i tak niespokojnego bardzo z powodu obecności bratobójcy w Paryżu. Tym przypuszczeń natury najfatalniejszej osaczył jego umysł, który się gubił w daremnych domysłach.

Co się działo? Dlaczego sędzia żądał od niego, ażeby nazajutrz go był do jego rozporządzenia, jak i Roberta Verniere. Te pytania zadawał sobie i oczywiście nie mógł na nie odpowiedzieć.

Ze współnik jego nie pisał doń wcale z Berlina, to mu się wydawało naturalnem, gdyż taki list mógł go skompromitować. Dlaczego jednak Robert, skoro był w Paryżu, skoro miał odwagę być obecnym na pogrzebie brata, nie znalazł sposobu dla wyznaczenia mu spotkania żeby mu wytłumaczyć, co się dzieje tego zrozumieć nie mógł i żył w gorączce wśród śmiertelnego niepokoju.

Jak się umówiono zrana, rodzina Verniere znajdowała się zebrana o godzinie szóstej u sędziego śledczego.

d. c. n.

Pamiętajmy, że gruźlica jest klęską społeczno-narodową, jest nieszczęściem rodzin, tragedią człowieka, że niema dobrobytu bez czynnej walki z gruźlicą.

Z ZAWIERCIA.

(z) Posiedzenie rady przybocznej. Jutro o godz. 8 wieczorem odbędzie się posiedzenie rady przybocznej. Porządek dzienny przewiduje cały szereg spraw natury samorządowo-gospodarczej.

(z) 20 proc. obniżka w firmie Krawczyk i S-ka. W tych dniach fabryka Krawczyk i S-ka, zawiadomiła robotników, iż z dniem 1 stycznia 1933 r. dotychczasowe zarobki obniżone zostaną o 20 proc. Obniżka ta dla robotników będzie bolesnym ciosem, gdyż dotychczasowe ich zarobki, nie są i tak zbyt wysokie.

(z) Ćwiczenia strażackie. W ubiegłą niedzielę zakończone zostały w Żarkach ćwiczenia ogólnego w tamtejszej straży ogniowej, prowadzone przez st. instr. E. Wochtmanna.

Po ćwiczeniach odbyła się defilada drużyn w maskach przeciwigazowych. Defiladę przyglądał przedstawiciel miejscowych władz.

(z) Nowe ceny chleba i maki. Z dniem 7 grudnia r.b. na terenie Zawiercia obowiązują nowe ceny chleba i maki, a mianowicie: mąka żytnia 65 proc. w hurcie 27 gr. za kg., chleb z tej maki w detalu 26 gr. Mąka żytnia 80 procent. 20 gr., chleb z tej maki 19 gr. Mąka siatkowa 70 proc. — 19 gr., chleb z tej maki 18 gr. Mąka pszena 65 proc. w hurcie 37 groszy, bułki pszenne i chlebki zwyczajne z maki 65 proc. — 60 gr.

(z) O ulgowe świadectwo przemysłowe. Podania o ulgowe świadectwa przemysłowe na rok 1933, rozpatrywane będą tylko w tych wypadkach, o ile złożone zostaną w tutejszym urzędzie skarbowym w grudniu. Nowopowstałe przedsiębiorstwa, które rozpoczną swą działalność w roku 1933 w styczniu, lutym i marcu i t. d., winny składać podania o ulgowe świadectwa z chwilą uruchomienia przedsiębiorstwa.

(z) Nowe ceny tłuszczy. Z dnia 7 grudnia r.b. na terenie Zawiercia obowiązują nowe ceny tłuszczy i wędlin, a mianowicie: słonina za 1 kg. zł. 1.90, sadło 2.10, smalec topiony 2.35, szynka 4.00, poledwiec wędzony 4.00, boczek surowy wędzony 2.20, boczec gotowy wędzony 2.20, rolada 2.70, serdelki 2.60, rozmaitość 3.40, parówki 2.80, moradela cytrynowa 2.80, nogi 45 gr., mortadela sickana 2.70, salceson włoski 2.00, kiszka paszтетowa 2.00, kielbasa krakowska 2.30, kielbasa zwyczajna 1.90, serdelki 1.90, kielbasa krajana sucha 4.00, schab 1.60, kiszka kaszana z kaszy tatarskiej 70 gr., z kaszy jęczmiennej 40, z kaszy drobnej 95 gr., kiszka wątrobianka 1.20, kadryl 1.20, kości 20 gr.

(z) Ku czci Wyspiańskiego. 25-ta rocznica śmierci genialnego poety i malarza Stanisława Wyspiańskiego, która odbiła się tak żywym echem w całym naszym kraju, nie została zapomniana i przez Zawiercie. W przeddzień smoleństwa tutejsze, zaprzątęte ciężką walką o byt, nie zdobyło się na komitet obywatelski, któryby zorganizował należyty obchód tej rocznicy, wyręcza je w tem jednakże nasza młodzież szkolna.

W nadejść niedzieli, dnia 18 bm. urządzają uczniowie gimnazjum męskiego przy współudziale uczniów eminarjum żeńskiego uroczysty, publiczny wieczór ku czci Wyspiańskiego, na którym oprócz przemówienia i oryginalnych melodramatów, odegrana zostanie „Warszawianka”. Reżyserie sztukę wytrawni znawcy sceny p. M. Stypkowski, poza tem zaś współudział w roli głównej wziął p. A. Stypkowski.

Tym sposobem zmobilizowane zostały najlepsze siły Zawiercia dla oddania hołdu wielkiemu piecy wolnej i potężnej Polsce. Spodziewać się należy, iż smoleństwo zawierkie przebiegnie jak zwykle godna uznania i piękna inicjatywa młodzieży i salę domu ludowego na wieczór tym tłumnie wypełni.

(z) Kradzież węgla. Onegdaj na pociąg towarowy, jadący w stronę Myszkowa, wpadło trzech nieznanych osobników, którzy gwałtownie zaczęli wyrzucać węgiel. Wypadek ten został przez policję w porę zakończony i węglarze z pociągu zostali spłoszeni.

Wyrzucony węgiel w ilości 300 kg. został przez policję zabrany i oddany na stację kolejową w Zawierciu.

Lubczyk i proszek na niewierność.

Genandla Królowa mieszkała w Radomiu w pewnym fatalnym domu, dzie w pośród sześciu lokatorów czterech pozostawiło swe żony na pastwę losu. I jej mąż również opuścił ognisko rodzinne i choć pozostawał nadal w tem samym miesie, nie chciał powrócić. Złapał ją pono na gorącym uczynku ku wiarołomstwa.

Miedzy opuszczonymi przez mężów sasiadkami znajdowały się: Józefa Wojciechowska i Marja Ziejowa.

Z niemi to pani Genadla odbywała długie narady, zmierzające do wynalezienia sposobu na ściągnięcie uciekinierów. Zawarty ze sobą pakt i posta nowili wzajem sobie pomagać.

Ziejowa podsunęła plan, by udać się do słynnego w tamtych stronach „czarownika” Wiktora Madeja, mieszkającego we wsi Leśnej Brzeziny.

Pojechali, Madej wysłuchał każdą uwagę, Ziejowa prosiła o zaczarowanie jej męża, by zmusić go do powrotu. Wojciechowska domagała się „zadania” swemu małżonkowi takiego ziele, które skłoni go do błagania żony o przebaczenie, zaś Genadla Królowa rzekła z ponurym błyskiem w oczach:

— A ja chcę trucizny, która zadaje śmierć bardzo powoli, żeby on kade i nie mógł skonać i żeby wreszcie umarł.

Madej spojrział na nią bystro.

— A nie wystarczy, jeśli dam takie ziele księżycowe, że mąż oślepnie i będzie na całe życie niewidomy?

— Dobrze, niech oślepnie. Ile kosztuje to ziele?

— 95 złotych.

— Za drogo, nie mogę.

— To mogę dać na paraliż za 80 złotych.

— Owszem, ale tyle nie mam.

— A może za 50 zł. na uschnięcie języka?

— Byłoby dobre, ale też drogie.

— Więc za 30 na kołtun, albo za 20 na takie krosty, że tylko ja jeden umiem z nich wyleczyć.

— To już lepiej krosty, ale niech pan coś opusci.

Targ w targ, kobiety dały po 5 zł. Ziejowa i Wojciechowska otrzymały ja kieszeń maleńkie paczuski, w których była szersz z „wroniego konia, podkutego na nowiu przez rudego kowala”. Miały to podłożyć każda pod poduszkę swego męża, ale obowiązkowo niepostrzeżenie w czasie jego obecności.

Królowa zaś otrzymała jakiś proszek zielony oraz zastrzykniętą kopertę z magiem słowami, którą należało przez osobę trzecią włożyć mu do kieszeni lub do czapki. Proszek należało podać do wypicia.

Powróciwszy do domu, wszystkie trzy przystąpiły do wykonania otrzymanych dyspozycji.

Stała się rzecz zadziwiająca. Wojciechowski pogodził się z żoną.

Wojciechowska zobowiązała się wobec Królowej, iż odegra rolę „osoby trzeciej”. Królowa wręczyła jej magiczną kopertę i butelkę, w której znajdowała się wódka, nastawiona na proszku otrzymanym od znachora, poczem obie udały się na poszukiwanie Króla.

Znalazły go na placu przy swych koniach (trudnił się furmankstwem). Królowa wówczas rzekła:

— Oto jest ta kiepura.

Znaczenie tych słów stało się zrozu-

miało dopiero później na rozprawie sądowej.

Wojciechowska najęła Króla do pracy wiezienia drzewa, a następnie w swoim mieszkaniu uraczyła go wódką.

W godzinę potem Król leżał w domu swoich rodziców, wijąc się w okropnych bólach. Wezwany felczer zapisał jakieś środki, które jednak nie pomogły. Gdy następnie po paru godzinach lekarz stwierdził zatrucie i zastoś, sował płókanie żołądka, było już za późno. Chory uległ paraliżowi nóg i rąk, a następnie zmarł.

Przed zgonem mówił, iż zaszokowała mu wódka u Wojciechowskiej.

Zbadana przez policję Wojciechowska przyznała się do uraczenia zmarłego wódką, otrzymaną od jego żony. Bułeczka od wódki była już pusta. Zabrano ją do analizy, ale materiał badania był zbyt szczupły.

Ustalono natomiast, że Królowa nabywała w aptece truciznę na szczury „Lapka”. Wypytywała aptekarza, czy szkodliwa jest również dla człowieka.

Królowa i Wojciechowska aresztowano i po przeprowadzeniu śledztwa stawiono przed sądem okręgowym.

Królowa częściowo przyznała się do winy. Była rozczarowana mężem, gdyż miał już dwie żony, a udawał kawalera i po ślubie z oskarżoną był skazany na rok więzienia za dwużeństwo. Nie chciał następnie żyć z oskarżoną, dowodząc, że dziecko, które przyszło na świat, nie jest jego dzieckiem.

Otrzymawszy od „czarownika” sposób na wywołanie krost, zdecydowała następnie, że będzie to zbyt mała kara, przeto dosypała jeszcze dla większej mocy trucizny na szczury, zresztą nie w intencji spowodowania śmierci, lecz jedynie ciężkiej choroby.

Zeznanie świadka Józefa Szajnmana, który słyszał słowa oskarżonej, wypowiedziane do Wojciechowskiej, „o jest mój kiepura” — wyjaśniły co to znaczy. Okazuje się, że kiepura po żydowsku to znaczy „cholera”.

Niezwykle interesującym wypadło ze znanie powołanego w charakterze świadka Madeja, 30-letniego mężczyzny o bystrych oczach. Zeznał on, że jest znachorem z działa, pradiada „od pań szczytnianych jeszcze czasów”.

— Czy rzeczywiście świadek dał oskarżonej i jej towarzyszkom środki, o których mowa? — pyta przewodniczący.

— Co to był za proszek?

— Mielony rumianek.

— A czemu świadek kazał włożyć zmarłemu do kieszeni jakąś kopertę?

— Napisałem wewnątrz „strzeż się, żona chce cię otruć”. Zakazałem Królowej otwierać kopertę, gdyż siła, która tam siedzi — wywiera się.

— A czemu świadek polecił Wojciechowskiej włożyć szerszą kołatkę pod poduszkę męża?

— Poleciłem jej, by to uczyniła w jego obecności. Chciałem w ten sposób zmusić ją, by do niego poszła, sądząc, że może wpłynąć to dobrze na załagodzenie nieporozumienia.

Prokurator: — Czy świadek wystawia swoim pacjentom recepty?

— Tak, moje nazwisko na receptach jest uznawane przez wszystkie apteki.

Sąd po tym niezwyklej przewodzie wydał wyrok, skazując Genadlę Królową na 8 lat więzienia za truciicielstwo.

Wyroki ten został zatwierdzony przez sąd apelacyjny i sprawa trafiła wczoraj przed komplet trzech sędziów Sądu Najwyższego w składzie sędziów Jamonta, Pleszyńskiego i Zaborowskiego.

Prokurator Kuczyński wnosił o oddalenie skargi kasacyjnej, wniesionej przez obronę.

Tak też Sąd Najwyższy uczynił. Wyrok stał się prawomocny.

J. D.

39 dni strajku w hucie „Teps” w Strzemieszycach

Dzisiaj mija 39 dzień strajku w hucie szklanej „Teps” w Strzemieszycach. Robotnicy w dalszym ciągu w sposób stanowczy oświadczają, że nie opuszczają terenu fabryki dopóki dyrekcja nie cofnie zawiadomienia o uruchomieniu fabryki.

Omawiając tę smutną sprawę, dziwić się nie musimy, dlaczego dyrekcja fabryki nie stara się, aby strajk ten był zlikwidowany.

Z dotychczasowego postępowania dyrekcji odnosi się wrażenie, że strajk jest dyrekcji na rękę.

Nie ulega teraz najmniejszej wą-

pliwości, że remont maszyn — to pretekst i dydekacja nosiła się z zamiarem uruchomienia huty na czas dłuższy.

Gdyby rzeczywiście dyrekcji zależało na zlikwidowaniu strajku, to niewątpliwie znalazłaby sposoby, któreby przekonały robotników i ci opuściliby fabrykę.

Ciekawi jesteśmy, jak sprawę załatwi dyrekcja, kiedy nadejdzie sezon i poczną wpływać zamówienia na butelki (specjalność huty), wtedy niewątpliwie rozmowa z robotnikami inaczej będzie wyglądała.

Krwawe nieporozumienie w Dłużcu pod Wolbromiem

Pomiędzy sasiadami w Dłużcu pod Wolbromiem rodziną Lataczów i Piotrem Karoniem, wynikły nieporozumienia sąsiedzkie. Przedwczoraj doszło do walnej bitwy o tyle nierównej, że na jednego Karonia, rzucili się z kijami Lataczowie, mianowicie Władysław, Karol i Magdalena. Fatal-

bitwy dla Karonia okazał się fatalny, bowiem pod razami padł nieprzytomny na ziemię. Wezwany dr. Ociepa z Wolbromia skonstatował niebezpieczny stan Karonia, który zaniemógł wskutek doznanego wstrząsu mózgu. Trójce Lataczów zaarrestowano.

Echa krwawego napadu bandyckiego w pow. olkuskim.

Sprawy pamiętnego napadu na bogatego gospodarza, kacpra Walczaka, stanęły wczoraj ponownie przed sądem okręgowym w Sosnowcu.

Było to śnieżystej nocy w styczniu b. r., kiedy czterech zamaskowanych bandytów wtargnęło do osobnoję zagrady Walczaka. Na odmowę otwarcia drzwi, bandyci przypuścili szturm do okna. Po kilkugodzinnej rozpaczliwej walce, w której dwóch członków obłożonej rodziny zostało rannych, bandyci dostali się do wnętrza domu, poczem splądrowali go i ograbili.

W pościgu za opryszkami, schwytano sprawców śmiałego napadu, znanych w powiecie olkuskim

rzezimieszków z Michałowic, Wacław Kopia, lat 22, Józefa Hla-merlika, lat 26, Piotra Fronczaka, lat 27 i 18-letniego Marjana Krzywaczki.

Bandyckę czwórkę osadzono w bieżnijskim więzieniu. Proces, wyznaczony przeciwko nim kilka miesięcy temu nie odbył się, główny bowiem oskarżony Koziol, na kilka dni przed terminem rozprawy rozpoczął głodówkę i w dniu rozprawy był tak wycieńczony, że zemdlął po wprowadzeniu go do karetki więziennej.

Wczorajsza rozprawa przeciwko groźnym bandytom również nie odbyła się, wobec niestawienia się większości świadków.

ZE SPORTU.

Przed „Makabjada” w Zakopanem.

AUSTRJACY DAŻĄ DO ZWYCIĘSTWA NA IGRZYSKACH. — UDZIAŁ MÜCKENBRUNNA.

Oceniać szanse poszczególnych zawodników „Makkabi” na igrzyskach zimowych, jest może dziś jeszcze przedwcześnie. Trudno przewidzieć, kto zwycięży w ogólnej punktacji czterech konkurencji, niemniej jednak można już dziś przewidzieć iż w szeregu najważniejszych kandydatów do pierwszego miejsca stanie związek „Makka bi” w Austrii.

Ostatnio bawił w Wiedniu członek komitetu igrzysk dr. Beckmann, który przeprowadził definitywne pertraktacje z tamtejszym związkiem „Makkabi”. Na skutek pertraktacji przyjazd reprezentacji Austrii jest zapewniony.

Austrjacki zespół reprezentacyjny składał się będzie z doskonalej drużyny hokejowej Hakoab (Wiedeń), o siemnaście narciarzy i saneczkarzy, o wysokiej klasie, wreszcie 5 lyżwiarzy, wiedeńskich, którzy mają za sobą 47-ty reg sukcesów międzynarodowych.

Ostatnie dni przynoszą coraz bardziej sensacyjne wiadomości, świadczące, iż igrzyska zimowe „Makkabi” w Zakopanem będą imprezą stojącą na wysokim poziomie. Coraz to nowsze zgłoszenia zwiększają listę uczestników, którzy walczyć będą w ciągu czterech dni w Zakopanem.

Jak się dowiadujemy, zostały ostatnio znacznie wzmocnione szeregi reprezentacji związku „Makkabi” w Polsce, przez udział Henryka Mückenbrunn. Mückenbrunn — to nazwisko znane doskonale w sferach sportowych. Dwukrotny mistrz Polski i Czechosłowacji w narciarstwie, mistrz Francji w saneczkarstwie, zwycięzca w dziesiątkach konkursów w kraju i zagranicą — jest wspaniałym asem, który od szeregu lat bawi zagranicą. Przebywa stale w Szwajcarii, w głośnych ośrodkach sportowych, znajduje się w doskonalej formie i stanie na starcie w Zakopanem. Start jego jest jedną z największych atrakcji igrzysk zimowych „Makkabi”.

W związku ze zbliżającymi się konkursami pracami przygotowawczymi bawił w Zakopanem członek komitetu dr. Kirszenbaum, który odbył konfe-

rencję z czołowymi działaczami sportowymi na terenie podhalańskim. Kierownicy organizacji sportowych w Zakopanem z plk. Wagnerem na czele, przyrzekli daleko idące poparcie, zajmując w każdej sprawie bardzo przychylnie stanowisko. Prace około toru saneczkarskiego zostały już ukończone. Tor został gruntownie przebudowany, a z nastaniem zimy zostanie na nim ułożona specjalna nawierzchnia z t. zw. papki lodowej. Prace około stadionu hokejowego zostaną podjęte w najbliższych dniach.

TEATR MIEJSKI
w SOSNOWCU
telefon 2-03

W ŚRODĘ, dnia 14 bm. o godz. 8.15 wiecz. po cenach popularyznych od 49 gr. do 2.49 zł.

W Błękitnym Ekspresie

(„LAZUROWE WYBRZEŻE”)

komedja w 3 aktach Birabeau i Dolleya, w przekładzie B. Gorczyńskiego.

Przedprzedaż biletów w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 maja 8.

KINO ZAGŁĘBIE
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy”

Dziś powtórzenie premjery dźwiękowego arcydzieła

ATLANTYDA

(DEMON MIŁOŚCI)

z Brygidą Helm w roli tytułowej.

WKRÓTCE! Udźwiękowiony najnowszym systemem obraz „HALKA”. Arje Jontka w wykonaniu Kiepur i artystów Opery Warszawskiej.

Kino-Teatr „PALACE”

Od piątku 9 grudnia i dni następne

DZIKIE POLA

według szkicu LEONA BRUNA.

W rolach głównych: Basia — Danuta Arciszewska. Zbieg kadet armji austriackiej (polak) — Zbigniew Staniewicz. — Radko, pułkownik armji rosyjskiej — Andrzej v. Hammerstein. Pietrow, wachmistrz kozacki — Antoni Adamczyk. — Müller, major armji, niemieckiej — Eryk Larski.

ANONS! Następny program DYMITYR KARAMAZOW Dostajewskiego.

Początek I seansu o 4.00. W niedzielę i święta I seans o 2.

Kino „EDEN” Sosnowiec, Dęblińska 4
Tel. 10-95.

Dziś premjera wielkiego filmu p. t.

BOCZNA ULICA

w-g głośnej powieści FANNIE HURST w wykonaniu nowej gwiazdy amerykańskiej IRENNE DUN i JOHN BOLESA.

Nadprogram arcywesoła komedia p. t. **AMERYKANIE W PARYŻU**

Początek I seansu o 4.00, w niedzielę o 2.15

DROBNE OGŁOSZENIA.

POSADY I PRACE

POTRZEBNY zdolny stolarz meblowy. Sosnowiec, Bedzińska 40, Makarewicz.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski zaraz. Dąbrowa Górna, Konopnicka 19, Lorenc Eugeniusz.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski i uczeń na dokończenie praktyki. Sosnowiec, Perla, Skotnicki.

KUCHARKA gastronomiczna rutynowa potrzebna zaraz. Zgłoszenia Filja „Expresu Zagłębia” Dąbrowa.

KUPNO I SPRZEDAŻ

DO sprzedania wózek dziecienny w dobrym stanie. Wiadomość: Sosnowiec-Rybna Nr. 18 u gospodarza.

Na gwiazdkę podarek elektryczny

Ale jaki i komu?

Praktycznej Pani — żelazko elektryczne

Panu — grzałkę nurkową do błyskawicznego zagrzania wody do golenia

Smakoszom — elektryczną maszynkę do kawy

Amatorom dobrej herbaty — imbryk elektryczny

Niedomagającym — poduszkę-kompres elektryczny

NIE PREZERWATYWY lecz wyraźnie
PREZERWATYWY „OLLA”

Winien Pan żądać, zaś rzekomo również dobre „NASŁADOWNICTWA” jak Pnajene: g cz 1 i odrzucać.

Prawdziwe
jedynie
z nazwą
„OLLA”
i z marką
GLOBUS

symbolem
światowej
sławy
na każdej
kopercie

Syndyk tymczasowy masy upadłości Abrama Meryna i Szajki Rozenilata, handlujących pod firmą „Abram Meryn i S-ka”, adwokat Halina Awrutin, komunikuje, iż w dniu 13 grudnia 1932 r. o godz. 9 m. 30 rano w gmachu Sądu Okręgowego w Sosnowcu odbędzie się zebranie wierzycieli z następującym porządkiem dziennym:

1. wysłuchanie sprawozdania syndyka tymczasowego.
2. zawarcie układu z upadłą firmą, względnie utworzenie związku wierzycieli i wybory syndyka ostatecznego.

Syndyk Tymczasowy
HALINA AWRUTIN, adwokat.

LAJBEL LIWSZYC zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat w Warszawie, książkę wojskową przez P. K. U. w Warszawie.

BEDZIŃSKIE Two Wzajemnego Kredytu unieważnia zgubione weksle: Nr. 53358 wyst. W. Socha Wielkie Hajduki pl. 16/12 zł. 1000, Nr. 53327 wyst. J. Łęcki Katowice pl. 16/12 zł. 100, Nr. 53291 wyst. J. A. Janowski Katowice pl. 25/12 zł. 141, Nr. 53328 wyst. J. Barczyk Nowa Wieś pl. 12/12 zł. 150 i czek: Nr. 53355 wyst. J. Gawlik na Dresdenerbank K. Huta wyst. d. 6/12 zł. 1000, Nr. 53368 wyst. Handel żelaza i narzędzi Tarnowskie Góry wyst. d. 10/12 na Komunalną Kasę Oszczędności Świętochłowice zł. 260. Łask, znalazca zechce nam pow. zwrócić za wynagrodzeniem.

ANDRZEJ SEWERYN zgubił dowód osobisty kolejowy wydany przez Dyrekcję Warszawską oraz kartę meldunkową Stanisława Siudy i pieniądze w pociągu od Kazimierza do Szczekow. Łaskawy znalazca raczy zwrócić połowę pieniędzy.

Różne

ZA wypożyczenie 1000 złotych dam procent dobry według umowy, lub posadę kasjerki sklepowej. Wiadomo 6: Administracja „Expresu Zagłębia” w Sosnowcu.

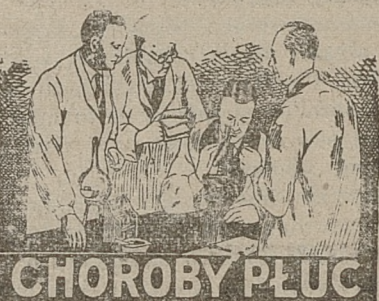
WYSZEDŁ z domu w Gródkowie Głuszek Franciszek umysłowo chory, ubrany w granatowe ubranie. Ktoś wiódł takiego proszony o zawiadomienie najbliższy posterunek policji.

1. 10.000

poszukiwane na pierwszy numer hipoteki nieruchomości wartości zł. 100.000. Zgłoszenia sub: „Z. Z.” do Administracji niniejszego pisma.

SMAKOSZE taopatrują się na świata w wyborowe według jasielskie w „Małopolsce” Sosnowiec, Pilsudskiego 7a.

IGŁY PATEFONOWE zamienia stare na nowe za dopłatą 50 proc. wartości nowych. Zakład zegarmistrzowski W. Niepoń, Sosnowiec, ul. Czysa 7.

Gruźlica płuc corocznie, nierobiąc różnicy dla p. i. wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy, uporczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarzy:

„BALSAM THIOCOLAN - AGE” który ułatwiając wydzielanie się płynu, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała usuwa kaszel.

PRZETARG.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Radomiu ogłasza publiczny przetarg na dzierżawę niżej wymienionych przedsiębiorstw zarobkowych:

- A. Z terminem objęcia od 1 stycznia 1933 r.
- 1) restauracji II kl. na stacji Zawada z prawem sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) bufetu III kl. na stacji Zawada,
- 3) bufetu na stacji Opoczno i Bełżec.
- B. Z terminem objęcia od 1 lutego 1933 r.
- 4) restauracji I/II kl. na st. Kielce z prawem sprzedaży napojów alkoholowych,
- 5) restauracji III kl. na stacji Chełm.
- 6) restauracji III kl. na stacji Kowel.
- 7) bufetu na stacji Powursk, Ujazd, Sandomierz.

Szczegóły podane w „Monitorze Polskim” Nr. 279 z dnia 5/12. 1932 r. i w ogłoszeniach wywieszonych na stacjach w Okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Radomiu.